

SZKOŁA GŁÓWNA GOSPODARSTWA WIEJSKIEGO W WARSZAWIE

RADA DYSCYPLINY EKONOMII I FINANSÓW

Uchwała Nr 5/37/2020/3

Rady Dyscypliny Ekonomii i Finansów Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie z dnia 25 lutego 2020 roku w sprawie odmowy nadania dr Bożenie Sowie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych, dyscyplinie ekonomia i finanse

Na podstawie art. 18a ust. 11 ustawy z dnia 14.03.2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2003 r, nr 65, poz. 595 z późn. zm.), Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodzie doktorskim, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora (Dz.U. 2018 poz. 261), Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (Dz. U. z 2011 r. nr 196, poz. 1165) oraz w związku z art. 179 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. - Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce i Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818), Rada Dyscypliny Ekonomii i Finansów Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie **odmawia nadania dr Bożenie Sowie stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie ekonomia i finanse.**

Uzasadnienie

W związku z wnioskiem dr Bożeny Sowy z dnia 24.04.2019 r. o przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego w dniu 25 czerwca 2019 r. Rada Wydziału Nauk Ekonomicznych

Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie wyraziła zgodę na przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego w dziedzinie nauk ekonomicznych w dyscyplinie ekonomia. W dniu 10 września 2019 r. Centralna Komisja ds. Stopni i Tytułów powołała Komisję habilitacyjną. W toku prowadzonego postępowania wpłynęły trzy recenzje osiągnięć naukowych oraz pozostałego dorobku Habilitantki. Dwie recenzje, sporządzone przez prof. dr hab. Tomasza Panka oraz prof. dr hab. Macieja Miszewskiego, zakończone były konkluzją, że dr Bożena Sowa nie spełnia warunków stawianych kandydatom w postępowaniu habilitacyjnym. Jedna recenzja, sporządzona przez prof. dr hab. Mariana Podstawkę, zawierała stwierdzenie końcowe, że Habilitantka spełnia kryteria oceny osiągnięć o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinie ekonomia i finanse.

W dniu 10 lutego 2020 r. (na dwa dni przed ustalonym terminem posiedzenia Komisji habilitacyjnej w przedmiotowym postępowaniu) wpłynął wniosek dr Bożeny Sowy o umorzenie postępowania habilitacyjnego wszczętego w dniu 24 kwietnia 2019 r. W dniu 21 lutego 2020 r. do sekretariatu Przewodniczącego Rady Dyscypliny Ekonomii i Finansów wpłynął drugi wniosek dr Bożeny Sowy, w którym stwierdziła, że *„Uzupełniając pismo z dnia 10 lutego 2020 r. stanowiące mój wniosek o umorzenie postępowania w przedmiocie nadania stopnia naukowego doktora habilitowanego, w dziedzinie nauk ekonomicznych w dyscyplinie ekonomia, pragnę sprecyzować, iż stanowi ono objaw mojej woli cofnięcia wniosku o nadanie takiego stopnia naukowego, którym wszczęto postępowanie. Równocześnie podtrzymuję w pełnym zakresie podanie o umorzenie postępowania z racji jego bezprzedmiotowości.”*

Na posiedzeniu w dniu 25 lutego 2020 r. rozpatrując wniosek Habilitantki, Rada Dyscypliny Ekonomii i Finansów wzięła pod uwagę okoliczności, że wniosek Habilitantki o umorzenie toczącego się postępowania habilitacyjnego został postawiony:

1. Po powołaniu przez Centralną Komisję ds. Stopni i Tytułów Komisji habilitacyjnej w celu przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego;
2. Po przekazaniu Komisji habilitacyjnej dokumentów, o których mowa w art. 18a ust. 1 ustawy (Dz. U. z 2003 r, nr 65, poz. 595 z późn. zm.) (wniosek wraz z pełną dokumentacją osiągnięć habilitantki);
3. Po sporządzeniu przez recenzentów i przedłożeniu Komisji habilitacyjnej recenzji, w których dokonano oceny osiągnięć naukowych Habilitantki, w tym osiągnięcia naukowego wskazanego we wniosku, w aspekcie wymagań określonych w art. 16 ustawy (Dz. U. z 2003 r, nr 65, poz. 595 z późn. zm.);

4. Na krótko przed podjęciem przez członków Komisji habilitacyjnej uchwały zawierającej opinię w sprawie nadania lub odmowy nadania stopnia doktora habilitowanego.

Podjmując decyzję w sprawie wniosku dr Bożeny Sowy o umorzenie postępowania habilitacyjnego Rada Dyscypliny uwzględniła także obowiązujące przepisy. Sprawę umorzenia postępowania administracyjnego reguluje artykuł 105 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeksu Postępowania Administracyjnego (Dz.U. z 2018 r. poz. 2096 z późn. zm.) w brzmieniu:

§ 1. Gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe w całości albo w części, organ administracji publicznej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania odpowiednio w całości albo w części.

§ 2. Organ administracji publicznej może umorzyć postępowanie, jeżeli wystąpi o to strona, na której żądanie postępowanie zostało wszczęte, a nie sprzeciwiają się temu inne strony oraz gdy nie jest to sprzeczne z interesem społecznym.

Biorąc pod uwagę zaistniałe przesłanki, Rada Dyscypliny Ekonomii i Finansów stwierdziła, że Habilitantka domaga się umorzenia postępowania habilitacyjnego już w fazie bezpośrednio zmierzającej do jego zakończenia orzeczeniem rozstrzygającym sprawę co do jej istoty, a więc nadania lub odmowy nadania stopnia doktora habilitowanego. Należy podkreślić, że chociaż opinia komisji habilitacyjnej nie rozstrzyga o zakończeniu postępowania pozytywnym bądź negatywnym stanowiskiem, to jednak biorąc pod uwagę art. 18a ust. 13 ustawy z dnia 14.03.2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2003 r, nr 65, poz. 595 z późn. zm.) uchwała komisji habilitacyjnej oraz rady jednostki prowadzącej postępowanie nie powinny być rozbieżne. W związku z tym przychylenie się do wniosku Habilitantki stałoby w sprzeczności z celem ustawy, która zakłada, że co do zasady postępowanie powinno być prowadzone do jego zakończenia i definitywnego rozstrzygnięcia.

Umorzenie postępowania stoi w sprzeczności również z celami ustawy wyrażonymi w art. 21 ust 3. (Dz. U. z 2003 r, nr 65, poz. 595 z późn. zm.), zgodnie z którym w przypadku utrzymania w mocy uchwały odmownej osoba ubiegająca się o nadanie stopnia doktora habilitowanego może wystąpić z ponownym wnioskiem o wszczęcie postępowania habilitacyjnego dopiero po upływie co najmniej trzech lat. Zatem w przypadku umorzenia postępowania habilitacyjnego dochodzi do naruszenia wskazanej wyżej regulacji i stwarza

możliwość wystąpienia z tym samym wnioskiem o wszczęcie postępowania do innej Rady Dyscypliny przed upływem określonego w ustawie okresu.

Jednocześnie stwierdzono, że nie do przyjęcia jest również, by w tych samych okolicznościach część osób ubiegających się o nadanie stopnia doktora habilitowanego w związku z odmową nadania stopnia dotknięta była konsekwencjami wynikającymi z art 21 ust. 3 ustawy, natomiast inna część osób znajdujących się w tej samej sytuacji w aspekcie merytorycznym i proceduralnym, a tylko przewidujących niekorzystne następstwa, uwalniana jest z tych konsekwencji przez stosowanie procedury administracyjnej umorzenia.

Należy podkreślić, że przepis art. 21 ust 3 ustawy nie należy traktować jako sankcji, lecz rozwiązanie, które uwzględnia zarówno interes indywidualny kandydatów jak i interes społeczny. W pierwszym przypadku daje minimum czasu na osiągnięcie wymaganego dorobku, w drugim zapobiega zbyt pochopnym wnioskom o wszczęcie postępowania.

W ocenie Rady Dyscypliny Ekonomii i Finansów, choć niewątpliwie postępowanie habilitacyjne wszczęte zostało na wniosek Habilitantki, co w świetle regulacji zawartej w procedurze administracyjnej nakazuje w równym stopniu uwzględnić i obejmować ochroną słuszny interes strony, to jednak w przedmiotowej sprawie uwzględnienie interesu Habilitantki stałoby w kolizji z przedstawionym powyżej interesem społecznym.

Jednocześnie w dniu 12 lutego 2020 r. zebrała się Komisja habilitacyjna, która, po zapoznaniu się z dokumentacją i opiniami Recenzentów oraz opiniami wyrażonymi w dyskusji, w głosowaniu jawnym, podjęła uchwałę niepopierającą wniosku o nadanie dr Bożenie Sowie stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinie ekonomia i finanse (6 głosów przeciw nadaniu stopnia doktora habilitowanego, 1 głos za nadaniem stopnia doktora habilitowanego oraz 0 wstrzymujących).

Mając powyższe na uwadze Rada Dyscypliny Ekonomia i Finanse postanowiła kontynuować przedmiotowe postępowanie habilitacyjne, w wyniku którego nie poparła wniosku o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych (wcześniej nauk ekonomicznych) w dyscyplinie ekonomia i finanse (wcześniej ekonomia) dr Bożenie Sowie. Wynik głosowania – 1 głosy za nadaniem stopnia dr habilitowanego, 28 głosów przeciw nadaniu stopnia dr habilitowanego, 0 głosów wstrzymujących. Łączna liczba uprawnionych do głosowania 30 osób, liczba osób uczestniczących w głosowaniu 29.

Przed podjęciem uchwały członkowie Rady Dyscypliny Ekonomii i Finansów szczegółowo zapoznali się z protokołem Komisji habilitacyjnej oraz recenzjami. Następnie na posiedzeniu

Rady Dyscypliny w dniu 25 lutego 2020 r. Przewodniczący Rady Dyscypliny zwrócił się do Sekretarza komisji habilitacyjnej dr. hab. Andrzeja Jędruchniewicza o zreferowanie członkom Rady przebiegu posiedzenia Komisji, uwag członków, głosów w dyskusji oraz przedstawienie protokołu z posiedzenia. W trakcie posiedzenia Rady Dyscypliny ocenie poddano dorobek naukowy dr Bożeny Sowy, jej osiągnięcia dydaktyczne, organizacyjnej i popularyzatorskie oraz wskazane przez Habilitantkę główne osiągnięcie naukowe, które stanowi monografia „Systemy gospodarcze i ich rozwój a nierówności dochodowe w wybranych państwach postsocjalistycznych”, CeDeWu, Warszawa 2019, ss. 367.

Podjmując uchwałę, Rada Dyscypliny Ekonomii i Finansów uwzględniła krytyczne stanowiska Recenzentów i Członków komisji w sprawie głównego osiągnięcia Habilitantki. Prof. dr hab. Maciej Miszewski podkreślił, że *„ogólna ocena rozprawy jest negatywna. Nie spełnia ona ustawowych wymogów stawianych rozprawom habilitacyjnym. W szczególności przedstawione wywody nie stanowią wkładu w dyscyplinę, w ramach, której toczony jest postępowanie. W wielu momentach trudno jest orzec, czy w ogóle mamy do czynienia z tekstem naukowym. Habilitantka ujawniła zasadnicze niedostatki swojego warsztatu naukowego oraz nieumiejętność prawidłowego posługiwania się terminologią, zwłaszcza w kwestiach dotyczących metodologicznego aspektu rozprawy. Dobór źródeł, a także sposób ich potraktowania należy uznać za niezadowalający.”* Profesor dr hab. Tomasz Panek uznał, że *„...na podstawie szeregu zgłoszonych podstawowych i szczegółowych uwag oraz zastrzeżeń opracowanie pt.: Systemy gospodarcze i ich rozwój a nierówności dochodowe w wybranych państwach postsocjalistycznych, wskazane przez Habilitantkę, jako podstawowe osiągnięcie naukowe w postępowaniu habilitacyjnym, nie wnosi znaczącego wkładu w rozwój dyscypliny ekonomia i finanse, a tym samym nie spełnia kryteriów ustawowych w tym zakresie.”*

Dr hab. Maria Piotrowska stwierdziła, że *monografia „Systemy gospodarcze i ich rozwój a nierówności dochodowe w wybranych państwach postsocjalistycznych, najważniejsze osiągnięcie naukowe dr Bożeny Sowy, nie wskazuje na dojrzały warsztat badawczy Habilitantki. Źle jest sformułowany cel główny, jako „opracowanie czynników”. Źle są postawione hipotezy badawcze, pierwsza jest zbyt ogólna, druga jest oczywista, trzecia jest nieprecyzyjna. Nie jest jasno określone kryterium wyboru krajów, które są przedmiotem analizy. Nie są zdefiniowane dochody, które są przedmiotem badania. Źle są dobrane metody badawcze. Analiza korelacyjna nie może być podstawą wniosków o przyczynowo-skutkowych zależnościach. Nie nadaje się również do zbadania efektów bezpośrednich i pośrednich.”*

Uwzględniając wszystkie recenzje, opinie i przedstawione argumenty, zarówno negatywne jak i pozytywne Rada Dyscypliny Ekonomii i Finansów zgodziła się ze stanowiskiem Komisji habilitacyjnej i uznała, że pomimo dostrzeganych walorów przedstawionego dorobku naukowego, organizacyjnego i popularyzatorskiego Habilitantki, przedstawiona przez Nią jako główne osiągnięcie monografia „*Systemy gospodarcze i ich rozwój a nierówności dochodowe w wybranych państwach postsocjalistycznych*” nie odpowiada kryteriom stawianym przez ustawę o stopniach naukowych i tytule naukowym, nie stanowi istotnego wkładu w rozwój dyscypliny ekonomia i finanse i nie jest wystarczającą podstawą do nadania dr Bożenie Sowie stopnia doktora habilitowanego.

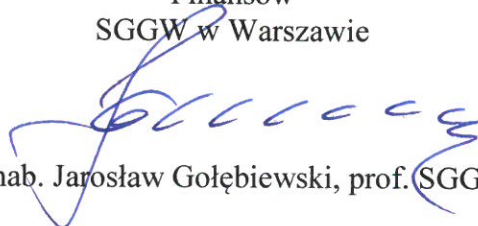
W następstwie negatywnego wyniku głosowania w sprawie nadania dr Bożenie Sowie stopnia doktora habilitowanego, Rada Dyscypliny Ekonomii i Finansów SGGW w Warszawie podjęła uchwałę w sprawie odmowy nadania stopnia naukowego doktora habilitowanego dr Bożenie Sowie stwierdzając, że dorobek naukowy dr Bożeny Sowy nie stanowi istotnego wkładu w rozwój dyscypliny ekonomia i finanse, a tym samym nie spełnia wymagań ustawowych. Kandydatka nie spełnia kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego określonych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (Dz.U. 2011 nr 196 poz. 1165), w zakresie osiągnięć naukowo-badawczych, dorobku dydaktycznego i popularyzatorskiego oraz współpracy międzynarodowej. W związku z powyższym dr Bożena Sowa nie spełnia wymogów przewidzianych w art. 16 ustawy z dnia 14.03.2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U z 2003 r, nr 65, poz. 595 z późn. zm.). W głosowaniu tajnym w sprawie odmowy nadania stopnia doktora habilitowanego dr Bożenie Sowie wzięło udział 28 członków Rady Dyscypliny Ekonomii i Finansów na 30 uprawnionych do głosowania. Wyniki były następujące: za odmową nadania stopnia doktora habilitowanego - 28 głosów, przeciw odmowie nadania stopnia doktora habilitowanego - 0 głosów, wstrzymujących - 0 głosów.

Pouczenie

Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 14.03.2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2003 r, nr 65, poz. 595 z późn.

zm.), stronie przysługuje prawo wniesienia odwołania do Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów za pośrednictwem Rady Dyscypliny Ekonomii i Finansów Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie w terminie jednego miesiąca od dnia doręczenia uchwały wraz z uzasadnieniem. Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

Przewodniczący Rady Dyscypliny Ekonomii i
Finansów
SGGW w Warszawie

Dr hab. Jarosław Gołębiewski, prof. SGGW